

SCHUMPETERCİ YENİLİK VE YAPISAL DÖNÜŞÜM ÜZERİNE

Doç. Dr. Derya GÜLER AYDIN

Çalışmanın Temel Argümanı:

- **Temel Argüman:**
 - Schumpeter'in **girişimci** kavramından yola çıkarak iktisadi ve toplumsal değişimi anlamak
 - Schumpeter'in **yenilikçi** girişimci anlayışının iktisadi teorik çerçeveyi reel politik ile buluşturmada kullanılabilecek bir analitik araç olabileceğini ortaya koymaktır.
-

Çalışmanın Bölümleri

Temel kavramlar:

- denge içinde dengesizlik,
 - yaratıcı girişimci
 - teknolojik değişme ve iktisadi gelişme
-

Çalışmanın Bölümleri

1. Bölüm:

Statik Analiz Çerçevesi- Denge Durumları

Dinamik Analiz çerçevesi –Dengesizlik ve Yaraticı
Yıkım Süreci

2. Bölüm:

Yaraticı girişimci ve sisteme katılan dinamizm

3. Bölüm:

Girişimci-teknolojik yeniliklerin ve yapısal Dönüşüm

1. İktisadi ve Toplumsal Devrim: Denge İçinde Dengesizlik

□ Statik Analiz Yöntemi:

Zamansız - soyut mantıksal zaman-teknolojik yenilik dışsal- denge durumları-saf teorik sonuçlar

Dinamik Analiz Yöntemi:

Tarihsel Süreçler- somut mantıksal zaman-teknolojik yenilik içsel-dengesizlikler- belirsizlik ve öngörülemezlikler

Statik

Dinamik

Denge veya dengeye yakınsama	Dengeden sapma veya yeni denge durumları
Soyut mantıksal zaman	Somut tarihsel zaman
Öngörülebilirlik ve hesaplanabilirlik	Belirsizlik ve yaratıcı yıkım süreci
Uyumcu davranış/ yöneticiler	Yaratıcı davranış/ lider konumundaki girişimci
Veri yapı içinde büyüme	Yenilikçi içsel gelişme
Tüketici egemenliğinin öne çıkartılması	Arz/teknolojik yenilik ve yenilikçi girişimci merkezli analiz
Eski normlar ve paradigmlar çerçevesinde çalışmak	Paradigma kayması: yeni normlar
Andersen 1991	

-
- İktisadi ve toplumsal değişimin kaynağı **teknoloji** ve onun yaratıcısı **girişimcinin** denge sağlayıcı rolünün ötesinde dengesizliklere neden olan etkileri dikkate alınmalıdır.
 - Schumpeter yaratıcı tepkinin (creative response) girişimcilik faaliyetlerinin ürünü olduğunu söyler.
-

-
- **Statik teoriler-Girişimi-** Risk alan ve denge fiyat düzeyinde üretilecek mal miktarını belirleyen kişi
 - **Dinamik teoriler-** Girişimci, yaratıcı ve teknolojik değişimde yenilikçi kişi
-

□ Schumpeter'in girişimcisi:

Yaratıcı Yıkım Süreci: Eski dengeli yapının bozulup yeni yapıların ortaya çıkması.

□ Girişimci-Yaratıcılık-Teknolojik değişim-İktisadi Gelişme süreci

”2. İktisadi ve Toplumsal Devrim: Yaratıcı “Girişimci

Schumpeter iktisadi gelişme teorisi- İçsel
Yenilikler (5 tip):

- yeni bir mal,
 - yeni bir hammadde kaynağı,
 - yeni teknikler,
 - yeni organizasyon biçimleri
 - yeni talep koşulları
-

-
- Girişimci “yeni bileşimler” bir başka ifade ile teknolojik yenilikler ortaya koyan kişi
 - Yeni bileşimler eski rekabetçi sürecin parametrelerinin değiştirilmesi
 - Yeni bileşimler nedeniyle, ekonomide mevcut dengenin bozulup ve yeni dengeler ve dengesizliklerin oluşması.
 - Yenilikler-Girişimci ve İktisadi ve toplumsal değişme
-

-
- Büyük firmaların yeniliğin ve iktisadi gelişmenin motoru (“Kapitalizm Sosyalizm ve Demokrasi” (1943))
 - Piyasa toplumlarının evrimi: rekabetçi kapitalizmden tekelci kapitalizme doğru
-

-
- Schumpeter’de girişimcilik faaliyetinin temel motivasyonları:
 - yaratıcı ve yenilikçi
 - Ortaçağdaki lordların özel krallığını var etme düşü
 - Başarma isteği, mücadele ederek ve savaşarak başarı elde edip üstünlüğünü kanıtlama isteği
 - Girişimciler firmanın yöneticisinden farklı
-

-
- Schumpeter'e göre; yenilik/teknolojik değişim
 - iktisadi ve toplumsal deęişimin "içsel faktörü (Schumpeter, 1934:86).
 - "Yenilięi ticari firma yapar; bu yenilikleri gerçekleştirenler ise girişimcilerdir" (Schumpeter, 1934:79).
 - Teknolojik yenilik-Konjonktürel dalgalanmalar
-

3. İktisadi ve Toplumsal Devrim: Teknolojik Gelişme

- Teknolojik yenilik- yaratıcı yıkım süreci:
 - Schumpeter: yaratıcı yıkımı kapitalizmin esası
 - Yeniliğe uyum sağlayan firmalar iktisadi yaşamdaki varlığını sürdürebilmekte bunu başaramayanlar ise piyasadan silinmektedir.
-

-
- Girişimcilik- “İktisadi Gelişme Teorisi” (1934)
 - Sistemin Dinamizmi: Yaratıcı girişimci ortadan kalkarsa- Sosyalizm
 - Schumpeter’de sosyalizmin yükselişi: “ekonominin sosyal rasyonalizasyonu”
-

-
- Sosyalizasyonun temel nedeni:
 - Modern ekonomilerde üretimin büyük firmaların eline geçmesi ve ekonominin bu yolla tekelleşmesi
 - “Kapitalizm yaşamaya devam edebilir mi? Sosyalizm Çalışır mı?” (Hayır/evet)
Kapitalizmden sosyalizme, sistem kötü çalıştığı için değil, iyi çalıştığı için geçilecektir.
-

Sosyalizasyonun Diğer Nedenleri

- Kapitalizmin iyi işlemesi: kendini koruyan tabakaların ve sosyal kurumların ortadan kalkması
 - Girişimciliğin rutin hale gelmesi
 - Endüstriyel ve ticari işletmelerin idaresi büyük firmalarca bürokratik bir biçim alması
-

-
- Oligopolollerin varlığı ya da sermayenin merkezileşmesi: kapitalizmin kurumsal çerçevesine saldırı
 - Kapitalist kurumsal çerçeve:
 - mülkiyet ve anlaşma yapma özgürlüğü
 - sisteme karşı artan düşmanlıktan
 - toplumun burjuvazi aleyhindeki tepkileri
 - Burjuva ile yapısının dağılması
-

SONUÇ

- Girişimci –Yenilik- kapitalist gelişme süreci- iktisadi ve toplumsal yapının değişimi. Girişimci- “yaratmanın keyfi
 - Dinamik analiz çerçevesi: iktisadi sistemin değişkenlerinin, tarihsel ve politik anlamda nasıl içsel değişimler
 - Teknolojik gelişme: Öngörülebilir davranış ve kararların, öngörülemez sonuçlar doğurması
-

-
- Schumpeter'in analizinde ortaya konulan iktisadi ve toplumsal değişim, ani ve süreksizdir. Bu nedenle, teknolojik yeniliklerin ve endüstriyel değişmelerin gelişme ile ilişkili olduğu söylenebilir.
-

-
- Bu bağlamda, Schumpeter'in girişimcisinin, diğer analitik yaklaşımlara göre, sistemin geleceğine dair hem iktisadi hem de toplumsal unsurları birlikte dikkate alması hem de iktisadi teorik çerçeveyi reel politik ile buluşturması bakımından daha derin bir analitik çerçeve sunduğu ileri sürülebilir.
-

□ Teşekkürler...
